SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 210. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 4, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ЛИСТОПАДА 1993 Ч. 210. РІК C.

ПРОПОНУЮТЬ ПРОГРАМУ ВИХОДУ З КРИЗИ

Київ (УНІАР). — Тут 26-го жовтня оприлюднено ще одну програму дій для виведення України з кризи. Її запропонувала Українська Партія Справедливости (УПС).

Керівники УПС вважають, що для забезпечення України енерґоносіями необхідно: зменшити витрати природного ґазу на промислові потреби на 40 більйонів кубічних метрів; перевести промисловість областей на самозабезпечення природним ґазом за рахунок експорту власної продукції, послуг до Росії і Туркменістану з виключенням квот, ліцензцій, митних тарифів на експорт продукції; почати в південних областях України будівництво сучасних біоґазових установок для добування ґазу-метану до 3 біл. куб. метрів і органічних добрив до 50 міл. тонн на рік.

Щодо грошової і господарської діяльности пропонується розпочати грошову реформу з обміну карбованців на гривню для юридичних і фізичних осіб по безготівкових розрахунках — курсом 1,000 до 1-го. Обмін готівки проводити 50 гривень за 50,000 карбованців.

Пропонується також втричі скоротити апарат державного управління на всіх рівнях і зменшити чисельність армії протягом 1993-94 років у 2-2,5 рази. Головною функцією Уряду і Верховної Ради, на думку керівників УПС, повинні бути: забезпечення стабільности національної грошової одиниці та збереження свободи підприємництва.

Голова УПС Михайло Гречка вважає, що змішана виборча система є практично єдиним шляхом у досягненні загальнонаціонального порозуміння і консенсусу. „Тому ми, керівники політичних партій різних напрямків, звернулися до Президента України з проханням використати всі можливі політичні засоби для ухвалення закону про змішану виборчу систему. Це, на нашу думку, дасть можливість обрати одну половину депутатів Верховної Ради в округах, а другу — за списками від політичних об'єднань", — сказав М. Гречка.

ВИСТАВКА АРХІВУ УСС

Нюарк, Н. Дж. — Головна управа Об'єднання кол. Вояків Українців в Америці при співучасті Комітету Співпраці Комбатантських Організацій Нюарку, під патронатом церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, влаштовують виставку архіву Українських Січових Стрільців, української військової меморабілії, матеріялів до історії Української Галицької Армії у 75-річчя Листопадового Чину. Виставка проходитиме у суботу і неділю, 6—7-го листопада, від 9-ої ранку до 5-ої год. вечора в залі під церквою св. Івана Хрестителя, Сендфорд аве. в Нюарку.

О Б'Я В А

Головної Пластової Булави з 10-го жовтня 1993 року про організування української молоді.

У зв'язку з одержаними запитами щодо відношення Українського Пласту до інших молодечих організацій в Україні, Головна Пластова Булава виясню€:

1. Український Пласт вітає поставання інших організацій, метою яких є патріотичне виховання молоді й бажає співпрацювати з ними для добра української держави.

2. Пласт ніколи не мав і не має на меті охопити всю молодь України в своїх рядах. Пластова програма виключає масове членство. Залишається велике число молоді, з-поміж якої можуть черпати членів інші молодечі організації. Пласт завжди заохочував і на дальше буде заохочувати українську молодь, щоб вписувалася у члени українських молодечих організацій та, щоб вибирала таку організацію, яка своїм змістом і програмою вповні задоволяла б її зацікавлення.

3. Зовсім природно, були і можуть бути одиниці, яким членство в Пласті не припадає до вподоби і вони після певного часу виходять з Пласту. Вони можуть організувати молодь неохоплену Пластом в інші організації на своїх, більше їм сприємливих, засадах. Однак вони не можуть називати таких організацій Пластом, ані вживати пластову символіку. В Україні право на вживання назви „Пласт" і традиційної пластової символіки прислуговує виключно Українській Скавтській Організації „Пласт", зареєстрованій у Міністерстві Юстиції України.

4. Всі члени Пласту в Україні, складаючи пластову присягу, підписують „Пластове Слово Чести", в якому сказано: „Навіть після виступлення чи викреслення з Українського Пластового Уладу... не створю без порозуміння і згоди Крайової Пластової Старшини ніякої іншої пластової організації, ані не прикладу рук до творення такої організації, яка в будь-який спосіб діяла б на шкоду первісній основній Пластовій Ідеї й Українському Пластовому Уладові". „Про наслідки недотримання Пластового Слова Чести знаю і признаю їх справедливими".

Скоб!

пл. сен. Орест Гаврилюк
голова ГПБ

пл. сен. Вячеслав Вишневський
генеральний секретар

РОЗГЛЯДАЮТЬ ПРОЄКТ ЗАКОНУ ПРО ВИБОРИ

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 1-го листопада, відбулася пресова конференція, присвячена обговоренню у постійних комісіях Верховної Ради проєкту закону про вибори народних депутатів України.

Перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець сказав, що виборам до парляменту 27-го березня наступного року надається загальнодержавне значення, оскільки вони проводитимуться в умовах самостійної української держави, на демократичній базі і обиратиметься професійний парлямент. Він також зазначив, що близько 200 депутатів, які працюють в теперішньому парляменті на постійній базі, гідні бути обраними до нового парляменту.

Депутати отримали законопроєкт, до якого внесені зміни і доповнення. В ньому передбачено обрати 450 депутатів, з них 50 за одномандатними виборчими округами на основі абсолютної більшости, 100 — за списками кандидатів єдиної всеукраїнської багатомандатної виборчої округи на основі пропорційного представництва.

Обговорення цього проєкту на пленарному засіданні сесії Верховної Ради розпочнеться 9-го листопада.

Відповідальні працівники зовнішньополітичних відомств Великобританії та Німеччини Дейвид Лоґана та Ернст Йорґ фон Штудніц, під час зустрічі з головою Центрального Виборчого Комітету Олександром Лавриновичем, заявили, що без демократичного виборчого закону, який відповідав би нормам міжнародного права, неможлива інтеґрація України в европейські структури, в тому числі й до Европарляменту та Комісії безпеки і співробітництва.

Д-Р М. КУРОПАСЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства влаштовує доповідь д-ра Мирона Куропася на тему „Українська Католицька Церква в діяспорі з перспективи минулого і майбутнього". Доповідь відбудеться у неділю, 7-го листопада, о год. 1:30 по полудні в домі Спортового Клюбу, 122 Друга аве. в Ню Йорку. Перед доповіддю — кава, чай і солодке.

В ЧИКАҐО ВІДЗНАЧАТЬ 100-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"

Чикаґо. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаґо влаштовує святкове відзначення 100-ліття щоденника „Свобода" у суботу, 13-го листопада, о год. 2-ій по полудні в Українському Культурному Осередку, 2247 захід Чикаґо аве. У програмі — гостина, слово головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана, панель щоденника „Свобода". Квитки можна придбати у секретарів відділів УНСоюзу та у бюрі Окружного Комітету, 2057 захід Чикаґо аве.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ПЕРЕМОГЛИ У ВИБОРАХ

К. Тодд-Вітман

Р. Джуліяні

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Не зважаючи на неприхильну настанову засобів масової інформації та неґативні телевізійні реклями, переможцями у цьогорічних виборах вийшли ті, яким опити передсказували програну.

І так у Ню Джерзі, опираючись на невдоволених громадян цього стейту з приводу підвищення податків тому три роки новообраним демократичним губернатором Джеймсом Флоріо, губернатором обрано першу жінку в історії стейту — Крістін Тодд-Вітман.

„Громадяни Ню Джерзі висловилися куди краще, якби це могла зробити я", — заявила К. Вітман в год. 12:25 ночі з вівтірка на середу, 3-го листопада, кілька хвилин після того, як губернатор Дж. Флоріо потелефонував їй з ґратуляціями з приводу перемоги. Новообраний губернатор керуватиме стейтом з леґіслятурою республіканців і тому вона зможе здійснити передвиборчу обіцянку обнизити податки.

У Ню Йорку, місті демократів, переможцем вийшов також республіканець — Руді Джуліяні, колишній прокуратор, що зумів припинити корупцію на Волл Стріт і підірвати впливи мафії. Р. Джуліяні став 107 посадником Ню Йорку, перемігши Дейвида Дінкінса, першого негра на цьому становищі.

Як у Ню Йорку, так і в Ню Джерзі перемоги отримано дуже малими відсотками, бо тільки 50 здобули переможці, а переможені програли тільки 48 відсотками. Все ж таки в обидвох випадках сталося непередбачене — перевагу здобули ті, які зуміли переконати виборців у своїй правдомовностсі та не користувалися надто неґативними реклямами проти своїх опонентів.

У Стетен Айленді проголосували виборці за тим, щоб відділитися від Ню Йорку та стати самостійним містом, як також у місті Ню Йорку виборці вирішили, що вибирані керівники на своїх становищах можуть залишатися тільки впродовж двох каденцій. Нюйоркчани не обрали на становище контролера Германа Баділло, який кандидував з Р. Джуліяні, на це становище обрано Алана Гевесі.

ЛЕЩАТАРСЬКИЙ ТАБІР

Норт Ґрік, Н.Й. — 16-ий курінь УПС „Бурлаки" організує лещатарські табори на лещатарських теренах Гор Мавнтайн в Норт Ґрік від неділі, 26-го до п'ятниці, 31-го грудня. Приїзд у суботу, 25-го грудня. Відбудуться табори для юнаків і юначок, для старшого юнацтва та молодшого і старшого пластунства. Зголошення слід присилати до 1-го грудня на адресу: Mr. J. Danyliw, P.O. Box 507, Southampton, Pa. 18966. Чеки слід виписувати на „Wataha Burlakiw".

ЧЕРНІВЦІ. — Державні адміністрації Буковини організували оплачувані громадські роботи для безробітних. Платять їм за фактично виконану працю і висота платні не може бути менша, ніж мінімальна заробітна платня. Такою формою працевлаштування охоплено лише кілька десятків людей, але фахівці служби праці вважають, що в такий спосіб можна дати заробіток для 2,500 осіб, які залишилися без праці.

Група „Яра" поставить „Срібні нитки"

Ню Йорк. — Тут у суботу, 6-го листопада, о год. 7:30 вечора в Українському Інституті Америки відбудеться вечір мистецтва і поезії з прийняттям, під назвою „Срібні нитки". Представить програму мистецька група „Яра", режисерка — Вірляна Ткач.

„Срібні нитки" — це найновіша із серії мистецьких програм „Яри", ціллю яких є зведення разом праць поетів, малярів, відеомистців та музиків Сходу і Заходу. Цього разу „Яра" звернулась до маляра і скульптора Дарії Дорош та дізайнера-графіка Наді Мариняк з проханням зібрати мистців, які показали б свої праці на тему одягу в мистецтві.

Актори „Яри" представлять коротку програму найновішої поезії з України, яка прозвучить двома мовами — українською і англійською в перекладах Вірляни Ткач і Ванди Фиппс.

Дохід з імпрези призначений на нову постановку „Лісової пісні" за Лесею Українкою. Спонзори вечора — група „Яра", Українсько-Американська Асоціяція Професіоналістів і Підприємців Ню Йорку і Ню Джерзі та Український Інститут Америки.

ЗАБАВА В МЕЙПЛВУДІ

Мейплвуд, Н.Дж. — Братство української православної церкви св. Вознесіння влаштовує вечерю із забавою у суботу, 6-го листопада. Гратиме оркестра С. Косіва. Вечеря — о год. 8-ій вечора, вступ — 8 дол., забава — о год. 9-ій вечора, вступ — 10 дол. Вступ для студентів — 5 дол. Адреса церкви: 652 Ірвінґтон аве. в Мейпвлуді. Телефон для інформацій (201) 575-8645.

Л. Кравчук виступив на з'їзді редакторів

Київ (УНІАР). — Тут 1—2-го листопада відбувся з'їзд редакторів газет і журналів України. Участь взяли понад 300 делеґатів, а також Президент України Леонід Кравчук, віцепрем'єр-міністер з питань ґуманітарної політики Микола Жулинський, голова Спілки Журналістів України Євген Вербило та інші відомі громадські і політичні діячі.

Головною темою з'їзду було привернення уваги влади і громадськости до важкого становища української преси, яка, за словами Вербила, занепала і продовжує занепадати. Він також сказав, що поліграфія в Україні „на печерному рівні", а Міністерство Зв'язку продовжує підвищувати платню за розповсюдження преси. Темпи передплати газет і журналів зменшилися в 10 разів у порівнянні з минулим роком.

Президент України Леонід Кравчук у своєму виступі заявив, що до неґараздів у соціяльно-економічному житті причетна і Верховна Рада, і Президент, і представники засобів масової інформації. Тому й вихід слід шукати спільно. Однак Президент вважає, що вихід України з кризи буде знайдено лише після обрання нового парляменту. Л. Кравчук також застеріг представників преси від необачних антиконституційних дій і зазначив, що під час виборчої кампанії може виникнути проблема засобів масової інформації. Усі видання повинні мати змогу пояснити громадянам про кандидатів у депутати і що вибори нового парляменту мають відбуватися виключно на професійній основі. Президент поінформував, що певну допомогу преса все ж отримає, про що вже готується низка указів.

Інші промовці зазначили, що преса не може існувати без держави, а держава — без преси. Учасники з'їзду дійшли до висновку, що політику в пресі повинен формувати не Президент, а представники преси. Директор Інституту журналістики при Київському Університеті Анатолій Москаленко запропонував створити в столиці України науково-дослідний центр журналістики, а при Інституті журналістики — центр перепідготовки журналістських кадрів. Були пропозиції висунути до нового парляменту кандидатів від журналістського загалу, порушити перед владою питання про недоторканість представників преси, а також запровадити свято представників преси.

В АМЕРИЦІ

КРАЙОВА СПІЛКА керівників купна звітує, що виробництво зросло у жовтні вперше за п'ять місяців. Цей наявний зріст у місячному звітуванні вище згаданої спілки про виробничу діяльність збільшився до 53.8 відсотка з 49.7 та виявився більшим ніж сподівалися та тим самим підтвердило погляди кількох аналітиків, що загальний зріст економіки поширюється також і на виробництво.

МІНЯЮЧИ ВЖЕ не вперше свою закордонну політику, Уряд президента Билла Клінтона зробив це знову і тепер, коли йдеться про ембарґо Гаїті. Побоюючись, що посилення наложеного Організацією Об'єднаних Націй ембарґо може заподіяти більше лиха, як добра, ЗСА почали оформлювати багато вужчий плян кари, виключно супроти тих, які противляться введенню демократії. Бо попередній плян ООН має можливості пошкодити куди більше невинному населенню Гаїті, чим військовим керівникам країни. З цього приводу останніми днями ЗСА звернулися до інших країн — Франції, Швайцарії, Домініканської Республіки і Англії, щоб вони за прикладом ЗСА заморозили активи та відібрали візи приблизно 40 особам, які є проти повернення Жана Арістіда до влади.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона у понеділок, 1-го листопада, дозволив стейтові Вискансин застосувати систему дворічного обмеження державної допомоги бідним родинам з дітьми. Цим започаткував досі найбільш радикальні заходи в історії програми державної допомоги. Прихильники незмінности урядової допомогової системи назвали цю спробу „драконською" та плянують домагатися судової справедливости

АМЕРИКАНСЬКІ СПОРТОВЦІ, члени дружини люж, були прицілом образ і фізичного потурбування німецькими нео-нацистами. Американська дружина зимового спорту люж проводить свої тренінґи у місцевості Обергоф у приготуванні до зимової Олімпіяди в Норвеґії. Минулої п'ятниці ввечорі, 29-го жовтня, у місцевій каварні появилося приблизно 15 „гологолових" нео-нацистів і почали ображати присутніх там американських спортовців. Дійшло до фізичної сутички, в якій один із американців, Данкан Кеннеді, був фізично потурбований. Не тільки спортові керівники, Уряд ЗСА і громадськість, але і ціле міжнародне суспільство виступило з обуренням проти цього конкретного випадку і проти загального потурання урядом Німеччини подібних випадків у відношенні до чужинців.

У СВІТІ

ЩЕ ДУЖЕ НЕДАВНО Перу було знане з партизанського свавілля, яке залишило по собі 25,000 убитих і приблизно 23 біл. дол. матеріяльних втрат. Цими днями Перу починає притягати чим раз більшу кількість інвесторів з різних країн, починаючи із ЗСА до Південної Кореї включно. Чимало керівників-адміністраторів сьогодні в Перу роблять такі речі, які ще дуже недавно уважалися недоступними. Підкреслюючи високий риск їхніх дій, вони у Перу, одну з найбідніших і найбільш хаотичних країн Третього світу, вкладають сотні тисяч дол., купуючи копальні, телевізійні станції, рибні підприємства та летунські лінії.

У РОЗПАЛІ НОВИХ збройних нападів і вбивств у Північній Ірляндії, англійський прем'єр міністер Джан Мейджорс сказав, що Англія посилить свої зусилля для налагодження миру у Північній Ірляндії. Звітуючи зі своєї зустрічі у Брюсселі минулої п'ятниці з ірляндським прем'єр-міністром Албертом Рейнолдсом перед парляментом, Дж. Мейджорс сказав, що вони обидва погодились у тому, що ситуацію у Північній Ірляндії не можиа змінити методою взаємовбивства між католицькими і протестанськими ірляндцями.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА у Грузії минулої неділі мали свою першу збройну сутичку з тими військами, які намагаються видворити Едуарда Шеварднадзе з країни. Одначе, як повідомляє генерал-майор Боріс Жуков російські війська, відстрілюючись, вбили кількох заколотників, не потерпівши жодних втрат. Військові частини у Грузії, які тепер воюють з росіянами, намагаються повернути до влади усуненого президента Грузії Звіяда Ґамсахурдію.

„Біле Братство" закликає до самоспалення

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 1-го листопада, на Софійському Майдані почала збиратися молодь. На заклик „Білого Братства", о 12-ій год. мало відбутися самоспалення найактивніших членів братства, організованого Юрієм Кривоноговим та його дружиною, колишньою комсомольською функціонеркою Мариною Цвигун. Юрій Кривоногов тепер — „Бог-Отець", а Марина Цвигун називає себе „Мати Світу Марія Деві Христос, живий Бог на землі і Єдиний".

Такі плякати з колишнім інструктором райкому комсомолу Мариною Цвигун, а нині названою „Матір'ю Світу Марією Деві Христос" висять на будинках, парканах і крамничках міст України, в тому числі Києва.

Раніше Кривоногов працював лектором у товаристві „Знання", пізніше захопився містикою, покинув родину і згодом проголосив себе „Президентом Міжнародного Інституту Душі 'Атма' Юоаном Свамі". Це нове його ім'я, а також подароване ним світові велике вчення „Юсмалос", де „Юс" — це Юоан Свамі, „Ма" — Марія Деві, „Лос" — плянетарний Логос Ісус Христос. Згідно з цим його „вченням" 24-го листопада 1993 року настане кінець світу, на землю зійде Христос і вершитиме страшний суд над невірними. Врятуються лише ті 144,000 юсмаліян, які увійшли до рятівного ковчегу з білими братчиками до 1-го липня цього року. Всі інші підлягають кремації 24-го листопада. Правда, ще не пізно

(Закінчення на стор. 3)

ЗАБАВА В РАМАДА

Іст Ґановер, Н.Дж. — 75-ий Відділ СУА в Мейплвуді, Н.Дж. влаштовує забаву з розваговою програмою („Сметанка", музичні нагороди) у суботу, 13-го листопада, о год. 8:30 вечора в готелі Рамада, дорога ч. 10 в Іст Ґановер, Н.Дж. Вступ — 25 дол. від особи, квитки слід замовляти у Рені (201) 288-5506. При вході квитки коштуватимуть 30 дол.

Полковник С. Мокринець виступить в УІА

Ню Йорк. — Український Інститут Америки та Українські Американські Ветерани спонзорують програму, доповідачем в якій буде полковник Української Армії Сергій Мокринець, який співпрацює з генералом Віталієм Радецьким, міністром оборони України. Полк. С. Мокринець перебуває в ЗСА на однорічному стажуванні у Военному коледжі у Карлайл Барракс, Па. на запрошення американської армії.

Доповідь відбудеться у суботу, 13-го листопада в УІА, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 2-ій по полудні. За інформаціями слід телефонувати на числа (212) 288-8660 або (908) 232-5304.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00 на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси—$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблема українців у Росії

23-го і 24-го жовтня ц. р. у Москві відбувся з'їзд українців Росії. Він був добре підготований, присутніми були представники Уряду України й Верховної Ради України, гості зі ЗСА і Канади. Привіти надіслали Президент України Леонід Кравчук і президент Російської федерації Боріс Єльцин, проведено ділові наради у добрій атмосфері.

Скільки українців живе на велетенській території від Балтики до Тихого океану, на Уралі і в Сибіру — ніхто не знає. Вважають, що від 5 до 8 мільйонів. Більшість з них — це нащадки політичних в'язнів ще з царських часів, а також репресовані у совєтських ҐУЛаґах. Від сторіч багато поколінь зберегли свідомість, що вони українці, зберегли сантимент до батьківщини своїх батьків, дідів і прадідів. Але не мали і по нинішній день не мають ні однієї української школи, ні однієї читальні, ні однієї української газети чи книжки. Чи можна дивуватися, що в отому далекому чужомовному середовищі, відірвані від материка, забули рідну мову, але зберегли сантимент до батьківщини своїх предків. Можна б закинути їм, що надто довго не давали знати про себе і не вгоминалися примітивних культурних прав, але були залякані, не забувши, як і чому опинилися у тих далеких сторонах.

Більш оправданими є докори на адресу наших лемків, які все ще настільки залякані, що проґавлюють можливості, які настали з розпадом комунізму у Польщі.

Як виходить з вісток про той з'їзд у Москві, голова Організаційного комітету Олекса Руденко-Десняк — людина, яка добре орієнтується у відносинах в Кремлі і дивиться реалістично на можливості кращого буття і розвитку українців у Росії. Здається, що найбільша трудність у розпорошенні тієї української спільноти на корінно московській території і ген далеко від Челябінська на схід — за Омськ, Томськ, Іркутськ аж до Хабаровська і Владивостоку. Там далеко на Сході, на Зеленому Клині, була колись, у 20—30-их роках, велика українська колонія. На сторінках „Свободи" можна б знайти інформаційні статті про зберігання українства вже порівняно недалеко Манджурії.

Ясно, що вибух спершу національного, а потім державницького руху відродження в Україні за Міхаїла Ґорбачова та після провалу комунізму і розвалу імперії — засяяла і для отієї розпорошеної української громади поза Україною краща доля. Тисячі з них хочуть повернутися в Україну, але там для них нема помешкань і праці.

Знаємо, як бідно виглядала і по нинішній день виглядає проблема організації в Україні: там усе ще не усвідомлюють, що організуватися — значить, „єднатися". В Україні все ще ототожнюється організування з партикуляризацією, з поляризацією, бо кількість політичних партій дійшла вже до 29 і все ще існує адміністраційний і партійно-політичний хаос. Тому треба привітати постання на тому з'їзді у Москві організації Об'єднання Українців Росії (ОУР). Треба привітати рішення того з Об'єднання у Москві — класти головний натиск на розвиток культури: рідна школа, рідна книжка — це найкращий засіб для збереження національної ідентичности.

На тому з'їзді у Москві був присутній також голова Верховної Ради України Іван Плющ. Це було гарне заманіфестування, що той суроґат українського парляменту, хоч який він мізерний, цікавиться кількома мільйонами земляків поза Україною. Присутній на з'їзді Вячеслав Чорновіл використав нагоду для виголошення палкої промови, адже він один з кандидатів у президентських виборах у червні 1994 року.

Найбільш позитивне рішення Академії Наук України — видати окремий том Енциклопедії східньої української діяспори. Це буде пам'ятник нашим географічно найдальшим землякам, які зазнали найбільшого горя.

ПРИНЦ ВАЛІЇ та престолонаслідник Великобританії Чарлз, останнім часом пожвавив свою діяльність, пробуючи поліпшити своє становище серед громадськости Англії. Бо, як відомо, після цілого ряду публічних скандалів і бентежних виявів його особистого життя, його популярність серед громадян значно впала.

Микола Руденко

ТРАГЕДІЯ РОСІЙСЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТИ

II

Цей конфлікт виник історично — ніхто не вдавався до підміни назв. Але Русь в розумінні Росії (і досі часом росіяни називають свою країну Руссю) — це зумисне перетягування чужої назви на себе. Чимало північних земель справді належали Русі, але ж Русі Київській. Тоді ще згадки не було про Москву, довкола якої згодом виникла московська держава. До Київської Руси вона не мала жодного відношення, бо виникла в інші історичні часи, на іншій землі — майже на тисячу кілометрів на північ від Києва. Громадянами цієї держави були люди, яких ніколи не траплялося на Київщині — конґломерат угро-фінських, монгольських, тюркських племен, де слов'янський елемент не був панівним. Сама ж російська мова виникла на основі церковно-слов'янської вже після хрищення цих племен, а церковнослов'янська в свою чергу прийшла з Болгарії. Панівна верхівка Київської Руси також користувалася цією мовою, відкидаючи мову простолюдів, яка, власне, мало різнилася від сучасної української. Така тоді була мода: у Франції, скажімо, в середні віки панувала латинська мова. Королівський та князівський двір мав відрізнятися від селянського двору не лише зовнішньо, але й ментально — отже передовсім мовою. В літературі українська народна мова перемогла після І. Котляревського й особливо Т. Шевченка. Але ж саме тоді з'являєтся й російська мова. Її батьками стали Державін, Жуковський, Карамзін, Пушкін. А проза починається з нашого геніяльного земляка М. Гоголя.

Цим я хочу підкреслити історичну різницю: якщо у нашого північного сусіда мова, по суті, створена з чужого матеріялу, то в Україні літературною стала мова народу Київської Руси. Вона вже була відома у староскитські часи — хай у своїх первісних формах. Так, скажімо, у самоназві наших далеких предків сколотів коренем є „коло" — так наші предки називали сонце. Вони мали свою державу на берегах Дніпра-Бористена за кілька століть до Різдва Христового. До речі, це дослідив великий російський історик, академік Рибаков, отже далеко не всі росіяни готові фальсифікувати історію.

У наукових працях українського академіка Агатангела Кримського неспростовно доведено, що мова народу Київської Руси була майже така ж сама, якою написана Енеїда. А. Кримський виробив доволі просту методу: він вивчав копії староукиївських літописів — копії, що були створені ченцями Лаври в XI—XII століттях. Академік відзначав характер помилок при переписуванні — це були яскраво виявлені українізми. Кримський відразу ж нажив собі ворогів у колі московських академіків, які й знищили його в 1941 році руками чекістів. Що „старший брат" насправді був набагато молодшим — така думка вважалася крамольною, за неї доводилося розплачуватися власним життям.

При нормальному мисленні цілком доречно запитати: а що поганого в молодості? Навпаки — молода нація має свої переваги. Скажімо, американці не ховають, що їхня історія не така вже й тривала. Що ж до мови, то вона запозичена в Англії, котра колись була метрополією для Північної Америки так само, як Київська Русь була метрополією для північних земель, що згодом дістались Москві. Та чи комусь-будь із американців спадало на думку розхапати Англію, аби привласнити собі її довготривалу й багату історію? Жодна нормальна людина до такого додуматися неспроможна. Адже ж тут передовсім обкрадається власний народ: замість того, щоб поглиблено вивчати власну, хай скромну, історію, йому нав'язують чужу — багату, яскраву, мов казка, але чужу. Та не може ж довіку великий народ жити ментальністю варвара, яким був Петро Перший — колись він, народ, озирнеться довкола й побачить правду. І що ж тоді станеться з цим замороченим, ошуканим народом?..

Саме сьогодні й настав гіркий час видужання від лихого міту. Розказати б росіянам правду, переписати б підручники — і через кілька поколінь народ навчився б шанувати й любити ту історію, якою вона є в дійсності. Так ні! На все готові російські демократи, навіть на передачу державної землі у власність селянства, але ж не на відмову від принизливого, нерозумного міту.

Нещодавно православні ліції святкували Тисячоліття християнства на Русі. Тут би й згадати, що йдеться про Київську Русь, але ж не про Росію — їй до тисячоліття належить жити ще 200—300 років. Та де там! Усюди йшлося про хрищення Росії, хоч, за влучним висловом І. Драча, там у десятому столітті можна було христити хібащо ведмедів.

Московський Патріярхат мобілізує всі сили в Україні, аби утримати в своїх руках Києво-Печерську Лавру. Дістанеться Лавра тому, кому вона належить історично (тобто українському народові) — і міт потоне у дніпровських хвилях, почне воскресати правда.

Ну хай уже Церква — вона, Російська Православна, була також зломлена Петром, отож і тягне звідти свою не вельми величну історію. Але ж демократи, котрі сьогодні прийшли в Росії до влади, мали б стати реалістами не лише в економіці. Та ось у російське місто Ярославль приїздить президент Боріс Єльцин на

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Маршрут для міжзоряних подорожей

Коли 3-го серпня 1492 року Христофор Колюмб підняв якори своєї три членної флотилії в еспанській гавані Пальос в пошуках нових шляхів до „Індії", він плив Атлантійським океаном практично нав мання, якщо не брати до уваги туманних та напівказкових оповідань старих морських „вовків" у своїй родинній Ґенуї про неймовірної величини материк, розташований у глибині Атлантійського океану.

П'ять сторіч пізніше людство станула перед можливістю космічної подорожі в шуканні нових зоряних світів у нашій галактиці, популярно званій Молочним Шляхом. І так як відкриття нового світу Колюмбом стало великим поштовхом до революційних змін в усіх ділянках нашого життя, так само й відкриття життя на якій-небудь плянеті нашої галактики може започаткувати нову добу в історії людства.

Але з уваги на непомірні відстані між окремими зорями й їх плянетними системами в космосі, жоден „космічний" Колюмб не може пускатися в таку далеку подорож без докладної мапи, з позначенням усіх космічних тіл та їх розташування в нашій галактиці. Таку галактичну мапу плянує виготовити Рекс Ріволь, астроном Пенсильванійського університету та „мапотворець" в одній особі. Це має бути детальна мапа цілої внутрішньої побудови Молочного Шляху з позначенням розташування важливіших зір та розплідників (nurseries) нових зір.

На думку Рекса Рівольо, ми стоїмо сьогодні перед подібною проблемою, як стояли географи нашої плянети у XV сторіччі, які не знали докладно, які материки та моря вміщає наша плянета. І сучасні космологи не знають, що вміщає наша галактика. На думку Ріволя, виготовлення такої зоряної мапи зв'язане не тільки з великою витратою часу, але й грошей, якщо ця мапа має стати стандартним галактичним довідником для майбутніх космонавтів, скажімо, на найближчі 50 років.

Коли Христофор Колюмб мав тільки туманне уявлення про континент, за яким він шукав, зоряні колюмби та найбільші наукові світу теж не мають великого уявлення про нові зоряні світи. До речі, ми сьогодні, не зважаючи на всі наші досягнення, нагадуємо мурашів, що живуть на підвалинах Empire State Building та намагаються збагнути внутрішню структуру цього хмарочосу шляхом обстежування камінчиків, розкинутих на землі біля них.

Згідно з пропозицією Рекса Ріволя, добіркова група астрономів мала б провести п'ять мільйонів обстежень у нашій галактиці, з допомогою радіотелескопів з Массачусетс, Чіле та Гаваїв. Дані з тих обстежень були б запрограмовані до спеціяльно сконструйованого комп'ютера для визначення місця розташування 10,000 молекулярних водневих хмар в нашій галактиці. У довжину вони мають два більйони миль, а їх маса у багато разів більша за масу нашого сонця. Їх важливість основується на тому, що вони становлять місце народження нових зір.

До 1970 року ті „заплідники" зір були суцільно заховані перед очима телескопів пиловими та газовими хмарами. Але сучасні радіотелескопи допомогли астрономам крізь них проникнути та детально їх прослідити. В 1970 році дослідники лябораторії „Белла" в Ню Джерзі вжили перший раз радіотелескопів для викриття молекул окису вуглецю у міжзоряних просторах. У зв'язку з тим, що ті молекули виступають завжди поряд молекул водню, вистачає астрономам натрапити на слід молекул окису вуглецю, щоб знайти пізніше молекули водню, які у виді молекулярних хмар наповнюють безмежні простори нашого Молочного Шляху.

Наша галактика має форму викривленої грамофонної платівки, з великою опуклістю на середині. Вона оточена осяйним вінком старих зір, а далі від них мерехтить розгорненим перстенем велика маса сяйливих мряковин, яку астрономи називають галактичною короною. Вона розташована довкруги диску галактики, в якому наше сонце розташоване вздовж спірального рамена сяйливих зір, приблизно в половині відстані від осередка галактики.

Коли будуть зібрані потрібні грошові фонди на закуп технічного устаткування для цього проєкту, Ріволь плянує почати поміри 10,000 молекулярних хмар вже в 1994 році. Якщо не зайдуть непередбачені перешкоди, то вже в 1995 році детальна мапа Молочного Шляху буде повністю виготовлена та опублікована в „National Geographic".

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Олександер Домбровський

„НЕНАВИДЖУ" СУЧАСНУ УКРАЇНУ... З ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВИ

II

Такі чинники як „Пласт", „Сокіл", „Луг", а далі безпосередні чи посередні впливи УВО—ОУН з їхніми середньошкільними прибудівками — всі вони були джерелом національно-патріотичного виховання, а львівські Бриґідки з нашими політичними в'язнями, жорстокий концентраційний табір Береза Картузька й подібні місця „панствового" перевиховання на „покондних обивателі" включно з так званою пацифікацією й щедро застосовуваними кольбами польських поліціяв під час „успокоювання" української молоді — все те доливало оливу до вогню ненависти під адресою окупанта та шляхом психологічної реакції стимулювало ще більше прив'язання до рідної справи.

Святоюрський собор символізував українську духовність, а такі будівлі як НТШ, Національний Музей, Академічна Гімназія (Головна й Філія), Академічний Дім — гніздо українських „вивротовців", коли не перелічувати інших, були твердинями українського національно-державницького духу й забором історичної традиції й стану українського посідання нашого Львова з його Руською вулицею, при якій пишалася своєю старою архітектурою Волоська церква в сусідстві з крамницею церковних речей „Ризниця", а далі Т-во „Дністер", з бічною Бляхарською вулицею й домівкою Пласту. Не можна не згадати тут будинку „Просвіти" на Ринку й Книгарні НТШ. На окрему увагу заслуговує установа „Рідна Школа", якій завдячуємо патріотичне виховання нашої молоді, й нарешті монастир ОО. Василіян при вул. Жовківській та Духовна Академія при вул. Коперника — обі твердині духовного життя й теологічних студій. Це лише маленька частина того нашого національного опору українського Львова, коли не враховувати інших ших міст Галичини та сіл зі свідомим нашим молодим поколінням, згуртованим при читальнях і церковних братствах та приходствах, які були часто осередками просвітянсько-громадського життя.

Виховані на творчості Шевченка, Франка, Лесі Українки, в атмосфері Шевченківських академій, Листопадових відзначувань, викладів ім. Петра Могили, Зеленосвяточних походів на Янівський і Личаківський цвинтарі в поклоні стрілецьким могилам і місцям вічного спочинку героїв революційного підпілля, окрилені прикладом закатованих борців — Головінського, Басараб, Данилишина, Біласа та багатьох інших, ми з таким духом були змушені вийти на еміграцію. Залишившися в краю, ми як громадсько-політичний актив антисовєтськомосковського напряму були б попали на перший огонь большевицької кривавої „чистки". А вийшовши на примусову еміграцію, ми могли не лише зберегти частину біологічної субстанції і так уже скрваленого народу, але й продовжувати в нових, нехай і невідрадних обставинах діяльність на добро рідної справи та робити те, що „там" було навіть не до подумання, бо енкаведистські „психологи" перепентгенували людські мозки диявольсько - рафінованими методами.

Процес діяння чуттєвих і розумових чинників, стимульований ностальгією та страхом за життя залишених рідних, друзів і вкінці нараженої на смертельну небезпеку цілої духово-фізичної субстанції народу, творив особливу специфіку духовної структури політичного емігранта, наближеної до психологічного симптому внутрішнього роздвоєння: з однієї сторони змагання за втриманням себе й родини на поверхні бурхливого емігрантського життя, а з другої — біль і туга за втраченим, чим напоєне серце й просякла душа від наймолодших літ, за рідним порогом, містом чи селом, за Батьківщиною. На пустині еміграційних буднів зарисовувалася перед тужливими очима фата морґана рідної оази над Дніпром-Дністром, Город Кия і Княжий Город Льва, рідна стріха й батьківське гніздо. Ногами бродиш по Давтавні й Бродвею Ню Йорку, а духом блукаєш по вулиці Руській у Львові, або по київському Хрещатику. На тому еміґраційно-психологічному тлі ще більше поглиблюється процес ідеалізування України, що вряди годи заторкує більше чи менше серце навіть пристосованих до нових обставин прагматиків, які визнають „реалітети" на життєвій біржі „вільної землі Вашінгтона".

Продовження буде.

Володимир Жила

„НАД НИМИ БОЛІЛИ І ТЕРПІЛИ. ЗА НИХ МОЛИЛИСЯ"

II

Другий документ — це стаття „Немає слів...", яка появилася в популярному журналі „Місіонар" (вересень 1933 року):

„Немає слів, щоб описати нужду і злидні наших братів за Збручем. Бракує слів, щоби висказати терпіння й муки, яких зазнають наші браття від червоних катів. Бракує слів, щоби виляти на папір відчуття нашого серця, які наповнюють його, коли чуємо, як ті, що голосили свободу й обіцяли рай на землі — кинули цілий наш рід у пекло терпінь. Мільйонам вирвали віру зі серця! Знищили родину! Великий просторий край замінили в одну тюрму! А тепер хочуть зробити з нього велике цвинтарище...!

„Сорокмільйонну націю пляново винищують голодом. Від людей відбирають останки збіжжя і засобів до життя. Вивозять це все з України в далеку Московщину. Обертають цю кервавицю наших братів на забави і безбожну пропаганду. Чогось подібного немає в цілій історії найбільш жорстоких володарів. Ніде не читаємо, щоби якийсь тиран голодом виморював цілий народ. Цей рекорд мали осягнути червоні кати в часах, що вважаються найбільшим розквітом культури, в часах, коли голоситься рівність клас і народів.

„Маємо всякі товариства охорони звірят, а де товариства охорони людей? Чому мовчать соціялісти, що голосять рівність і справедливість? Чи ж може бути більший гніт і несправедливість як за Збручем? Чому мовчать учені, що зі сльозами в очах згадують про катування якихсь чарівниць 400 років тому? А тут цілий народ винищують найстрашнішою голодовою смертю! Чому мовчать політики, що ніби дбають про добро народів, але й самі братаються з червоними катами й заключають всякі договори, наживи вони шукають для себе, а не дбають про добро народів.

„Одна-однісінька Церква піднесла свій голос в обороні покривджених. Кличе поратунку для погибаючих. Каже молитися й просити в Бога помочі для тих, що серед лютих мук голоду кінчають своє багатострадальне життя.

„І ми всі йдім за цим голосом Церкви. Просім в Бога порятунку для загибаючих наших братів — для загибаючого нашого народу. Просім, щоб і для нас прийшов вже час опам'ятання. Бо й між нами є такі, що захвалювали й тепер ще захвалюють рай за Збручем. І нам бажають того раю, бо мало їм крови й сліз.

„Тому всі, що мають віру в серцю, бережіться найбільшого ворога Бога — большевизму! Всі, що маєте освіту й культуру, бороніться перед ворогом усякої культури — перед большевизмом — і інших перед ним остерігайте! Всі, що любите свій народ, захороняйте його перед большевизмом! Всі, в чиїм серцю тліє ще хоч іскорка людського почування й віри в Бога, схиліть свої коліна перед Пресвятим Серцем Христовим і просіть, щоби Воно ратувало наш бідний народ, що вже в передсмертних судорогах! Просім, щоби своєю любов'ю і ласкою потішило і освітило синів України.

„Спасителю світу — спаси Україну!"

Документи ці — це доказ як Українська Греко-Католицька Церква сприймала голод в Україні, як вона протестувала проти цього страшного злочину, закликаючи усіх християн світу приєднатися до її голосу. Звернулася вона тоді і до всіх радіостанцій світу, щоб протест цей донесли до найменших закутків на землі. Це був потужний голос, пройнятий любов'ю та скорботою за людське життя. Церква станула тоді в обороні покривджених, що вмирали від голодової смерти. Політики тим часом мовчали, а деякі і браталися з червоними катами, підписуючи з ними договори.

Перед злочином голодової смерти, пишуть Владики, „німіє людська природа, кров стинається в жилах". Будучи безсильними принести будь-яку матеріяльну допомогу „конаючим братам", вони закликають усіх до молитви, посту, всенародної жалоби до добрих діл випрощувати допомогу в небі, „коли на землі нема ніякої надії на людську поміч". Проте найсильніше звучать такі рядки: „Нехай перед страшною смертю лютих страждань голоду буде для них хоч малою потіхою гадка, що їх брати знали про їх страшну долю, над ними боліли і терпіли, за них молилися".

У другому документі авторові справді бракує слів, щоб змалювати увесь трагізм голоду, бо чогось подібного не було „в цілій історії найбільш жорстоких володарів". Ніхто з найстрашніших тиранів не виморював свого народу голодом. Тому „всі в чиїм серцю тліє ще хоч іскорка людського почування і віри в Бога, — просить автор, — схиліть свої коліна перед Пресвятим Серцем Христовим і просіть, щоби Воно ратувало наш бідний народ..."

Обидва документи написані в дусі творчого піднесення, особливої зібраности думки та сильної активізації психічних сил. У них, без сумніву, є чимала частка „божественного осяяння" й інтуїтивного виявлення.

Святкування 50-ліття Дивізії в Рочестері

Немов лелеки, що повертають під свої стріхи, злетілись з усіх континентів на рідну землю — дивізійники, щоб відзначити свій 50-літній ювілей.

Святкування відбулись в серпні 1993 року в столиці, вже самостійної нашої держави, а відтак у Львові, бо звідси вирушали вони юнаками, повними високих ідей боротись за волю батьківщини.

Цей ювілей святкувань в діяспорі поодинокі станиці і рочестерська станиця постаралась гідно відзначити цю важливу річницю.

Дня 26-го вересня ц.р. зібрались в гарно удекорованій залі церкви св. Йосафата родини дивізійників, духовенство, представники організацій та численні гості, щоби засвідчити свою шану для стремлінь І-ої Дивізії УНА.

Програму свята відкрив голова Братства Василь Білан привітом для гостей та вшануванням поляглих та померлих побратимів короткою мовчанкою. Після цього провів внесення прапорів, що надало поважний тон імпрезі. Функцію господаря свята він передав побратимові Стефанові Ольшанському, який попросив отця шамбеляна Ґолембу поблагословити дари. Після того господар представив головний стіл, при якому засіли священики, сестри та гості дивізійники. При тому він підкреслив, що на залі є присутній найстарший і єдиний вже УСС Теодор Бабюк та гостя з України, професор Львівської політехніки Богуслава Гримів. Також прочитав привіти, які наспіли від організації.

Після цих формальностей відбувся обід.

Аж тепер почалася головна програма, з найважнішою точкою, що нею був виступ поручника Дивізії Ігоря Чмоли. Він зворушив усіх своєю промовою, яка плинула з його серця дзвінким пеаном в честь тих, що боролись в рядах Дивізії, а зокрема тих, що віддали своє життя під Бродами. В тому тоні продовжував програму хор „Сурма" під керівництвом Миколи Невмержицького з репертуаром, що відтворював добу Визвольних Змагань з такими піснями: „Ви за свободу гинули", „Повіяв вітер степовий", та „Карпатські січовики". Слідуючою точкою був виступ Єлисавети Бездух, доні дивізійника, яка з чуттям продеклямувала зворушливу поезію „Важливо, що мальви розквітали".

Щоби подякувати за співпрацю з ними і для громади, дивізійники відзначили таких діячів: Теодозія Пришляка, Миколу Єйну, Євгенія Кулика та Степана Ольшанського за їхню 12-річну участь у пробах та концертах хору „Бурлаки" з Торонто. Друга частина медалів дісталась таким громадським діячам: Тамарі Денисенко, Марії Крамарчук, Стефанії Лабі, Валентині Макогон та Ірені Руснак, а між ними Романові Куцілеві. Церемонію вручення про пам'ятних медалів провів поручник д-р Володимир Мотика в асисті голови братства В. Білана.

Іванка Мартинець подякувала за признання і в імені всіх відзначених запевнила, що співпраця з дивізійниками була все інспірована глибоким респектом до їхнього вкладу в боротьбу за визволення України.

Настрій свята перемінив на „весело" Роман Колісник, відомий гуморист, який своїм тихим і своєрідним гумором потрапить перемінити буденне у комічне і вже в такому тоні добігала програма до кінця.

Але не було б жодної дивізійної імпрези, в якій не були б включені „традиційні, бойові пісні". Отже і тим разом, „по старому звичаю" закінчилась вже неофіційна частина імпрези голосними „О пів до другої години", „При канoні стояв".

Стефанія Ляба

ПОМИЛКИ У ПРІЗВИЩАХ

У редакційній статті п.з. „Пересторога перед відновою імперії" („Свобода" з 3-го листопада ц.р.) прізвища авторів слід читати Джан Геңна і Вілліям Одом. — Ред.

50-літній церковний ювілей у Бронксі

Щороку в жовтні парафія при церкві Покрова Пресвятої Богородиці в Бронксі вшановує свого патрона празником. У цьому році в неділю, 17-го жовтня, цей празник відбувся дуже величаво, бо тоді відзначено 50-літній ювілей існування церкви. Восени 1943 року українські піонери разом з ОО. Василіянами купили церкву і заснували парафію, що стала центром українського життя в Бронксі. Зі самого початку церквою опікувалися члени „Апостольства Молитви": існував церковний хор, жіноцтво і дівчата були згуртовані у 8-му і 82-му Відділах СУА, гурток пластунів — новаків і юнаків — відбував регулярно сходини і вишколи. Працювала школа українознавства і діяв гурток книголюбів. Тут родилися, росли, виховувалися і формувалися нові покоління, що включилися в українське і американське професійне життя. Відомо, що американці — „нація на колесах", що часто міняє місце поселення. Ця прикмета не минула і наших поселенців. Багато наших парафіян з Бронксу переселилися до Йонкерсу, Асторії, Ню Джерзі, Вашінґтону, Керґонксону й інших місцевостей. Колись до нашої парафії належали понад 200 родин, нині залишилося ледве 40. Тепер наша парафія дуже маленька, тому її існування і діяльність треба розглядати під мікроскопом. Все ж вона існує, а її парафіяни проявляють активність, а церква наша є далі центром українського життя. Тут зустрічаються члени всіх партій, толерують одні одних; разом сповідаються і в унісон співають „Боже, нам єдність подай". Сьогодні на терені парафії є діяльні дві організації: жінки і дівчата згуртовані в сестрицтві, яке очолила молода і енерґійна Ліда Гошовська, чоловіки і хлопці — в Товаристві Пресвятого Імени, яке очолив діловий Микола Стасів. Ці дві організації продають щонеділі каву, уряджують парафіяльні святкування і проводять збірки на церковні і національні потреби.

Минулого року наша маленька парафія передала Владиці Василеві у Стемфорді 2,600 дол. на виховання священиків в Україні. Ми вирішили продовжувати збірки на цю благородну ціль. Коли наші церковні власті матимуть до диспозиції тисячі патріотичних священиків, що змінили б психіку наших громадян, тоді на нашій землі засяє благодать Божа, бо буде „один Пастир і одне стадо".

Торжественне Богослуження відправив о. протоігумен Христофор Войтина в асисті чотирьох отців Василіян. Всі члени сестрицтва і Товариства Пресвятого Імени приступили до Святого Причастя. Після Богослуження був відправлений Молебень до Пречистої Діви Марії і Панахида за спокій душ померлих парафіян.

Вела програму під час обіду членкиня сестрицтва Ірина Іванчишин. Отець Христофор Войтина поблагословив їжу і зложив побажання парафії з нагоди 50-літнього ювіею. Членкиня сестрицтва Ірина Глушевська виголосила привіт англійською мовою. Отець Василь Салковський відчитав спомин Меррі-Лю Пінаги про піонерські роки праці в парафії. Микола Стасів поділився думками про парафію.

В мистецькій частині виступив ансамбль „Смерічка" з програмою „Горнусь до тебе, Україно". Композитор Павло Дворський і заслужений артист України Назарій Яремчук та інші члени ансамблю зуміли відтворити кусок України на парафіяльній сцені у Бронксі. Виступом гостей з України публіка була захоплена.

Молитвою подяки і відспіванням національного гимну парафіяни і члени ансамблю закінчили цю чудову імпрезу.

Парафіяни

У ПОСЕЛЕННІ СВОЄЇ кампанії за прийняттям Північноамериканського вільного торговельного договору президент Билл Клінтон заявив керівникам американської торгівлі, що коли цей договір не буде прийнятий, то Японія і Европа переберуть мехіканський ринок.

„Біле...

(Закінчення зі стор. 1)

покаятись і приєднатися до великого братства „Юсмалос". Останнє свято перед кінцем світу мало бути відзначене 1-го листопада самоспаленням Марини Цвигун. У проклямаціях, розповсюджених членами секти напередодні, містилися заклики до самоспалення також інших братчиків.

Площа була оточена міліціянтами, багатьох затримували і везли до міліційних відділень для встановлення їх прізвищ. Та все ж на площі зібралося близько 3,000 молоді. Вони співали псальми братства, роздавали летючки, закликали вступити до братства, щоб живими потрапити на „нове небо".

Члени братства — переважно молодь і підлітки, яких, як твердять батьки цих молодих людей, Кривоногов загіпнозував і „закодував". Багато благополучних молодих подруж покинули своїх дітей і пішли в братство. Схудли, ходять обдерті, босі, голодні та просять милостиню. Коли їх питають, чому вони покинули малих діток сиротами — відповідають: „Їм Бог допоможе". Сотні матерів і батьків розшукують своїх дітей, які зникли після відвідин зібрання „Білого Братства", поширеного в країнах колишнього СССР вже протягом кількох років. Недавно в Києві створився громадський комітет „Порятунок", в якому об'єдналися батьки дітей, яких переховує братство під різними іменами та змінюючи їхню зовнішність. Лави юсмаліян швидко множаться, вони посилають прокляття на тих, хто їх критикує, а служби безпеки досі не втручалися.

Однак 1-го листопада міліція затримала 200 юсмаліян, які тепер перебувають на баданнях в лікарнях і які будуть повернені їхнім батькам. 43 члени секти недавно розпочали суху голодівку і 30 з них перебувають у критичному стані. Спроби психологів-екстрасенсів розкодувати братичиків не мали успіху. Проти Юрія Кривоногова і Марини Цвигун порушено карну справу, прокуратура видала дозвіл на їх арешт. Органи слідства вважають Кривоногова злочинцем, а М. Цвигун жертвою. Карну справу проти них порушено за доведення людей до фізичного виснаження на ґрунті релігійного обману та за іншими статтями карного кодексу. До Києва наїхали родичі з різних областей України, розшукуючи своїх дітей. У міліції їм показуют фотографії затриманих для впізнання.

Кривоногов і М. Цвигун на самоспалення не з'явилися.

Заступник начальника Головного управління внутрішніх справ Петро Адаменко на нараді в Державній адміністрації повідомив, що 28-го жовтня на під'їзді до Києва затримано вантажівку із Санкт-Петербургу з трьома тоннами якісно видукованої в російських друкарнях літератури юсмаліян. Встановлено, що окремі керівники пансіонатів, дитячих таборів міської зони за валюту розміщують білобратчиків і дають їм дозвіл ставити шатра, а то й цілі наметові містечка.

У Києві 31-го жовтня виявлено склад з 10 тоннами юсмаліянської літератури, видрукованої в одній з московських друкарень тиражем у три мільйони. Про Кривоногова відомо, що він народився у Воронезькій області, досконало володіє гіпнозом і що міліція вже давно його розшукує. М. Цвигун має 9-річного сина, від якого відмовилася після невдалих спроб залучити його до секти. Її теж не може знайти міліція, хоч секта діє дуже активно, проводячи безліч зібрань по всій Україні.

ПОШУК РІДНИХ

Я, Наталія Новак, пошукую свою родину — Тарназьких. До Америки виїхали: дядько моєї мами Євген (його батько був Іполіт), з жінкою, яку звали Люся. Поїхали їхні діти — Борис (в 1944 році йому було 16), Олесь — йому було 12, його звали Олько, і ще дочка Наталія — 14-15 років.

Виїхала ще Марія Тарнавська з дочкою. До виїзду жили на Золочівщині в селі Підлисся. Я дуже хочу відшукати родичів, тобто двоюрідних братів і сестер моєї мами — Галини Юстинівни Тарнавської, родички колишнього генерала УСС-ів Мирона Тарнавського.

Моя тимчасова адреса в ЗСА: Natalia Novak, c/o Dorothy Welch, 58 Allen Ave. R., Donora, Pa. 15033.

ТІЛЬКИ ОБІЦЯНКА

У вістці про надання олімпійській збірній України 1 міл. дол. західньою українською діяспорою („Свобода" з середи, 27-го жовтня), агентство УНІАР в Києві керувалося заявою одного українського підприємця в Канаді, що він готов сам дати таку суму. Грошовою збіркою в ЗСА і Канаді займається УСЦАК, про яку звітує у „Свободі", постійно підкреслюючи, що зібрані фонди йдуть на заплату вкладок спортових федерацій України до міжнародних федерацій, що уможливлює участь спортовців України у міжнародних змаганнях. — Ред.

Літературно-Мистецький Клюб
і Об'єднання мистців Українців
в Америці

запрошують на

**ВЕЧІР в ПАМ'ЯТЬ
Богдана Нижанківського**

п. н.

„ЧОТИРИ КРИНИЦІ"

який відбудеться

у п'ятницю, 12-го листопада 1993 року
о год. 6:30 веч.
в приміщенні
Наукового Товариства ім. Шевченка
при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вул. в Ню Йорку

У вечорі беруть участь:
УЛЯНА ЛЮБОВИЧ, ЛЮБАРТ ЛІЩИНСЬКИЙ
І ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ЧИКАҐО, Ілл.

повідомляє, що

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ
НАРАДИ ОКРУГИ**

— відбудуться —

в суботу, 13-го листопада 1993 року
о год. 10-ій ранку

в залі Культурного Осередку при парафії
свв. Володимира й Ольги
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці, організатори та делеґати 32-ої Конвенції наступних Відділів:

17, 22, 51, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

Осінні наради призначається організаційним справам, Конвенції УНС у 1994 р. та святкуванням 100-ліття існування нашої Установи.

В нарадах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Ґльорія Пашен, заступниця гол. предс. УНС
Анатолій Дорошенко, головний контролер УНС
Гелен Олек Скат, головна радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Павло Олексюк, голова — Стефан Вербовий, касир

Фінансова Комісія Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій
Америки

ввічливо запрошує вас з родиною

**на ВІДЗНАЧЕННЯ 25-ти ЛІТНЬОГО
ЮВІЛЕЮ**

СВЯТКОВИМ ПОЛУДЕНКОМ

в неділю, 14-го листопада 1993 року
о год. 1-ій по пол.
у великій залі Освітньо-Культурного Центру
при 700 Седар вул. у Філядельфії, Па.

ПРОГРАМА:

МАРІЯ ХАРИНА, голова ФК СФУЖО — Відкриття
ОКСАНА Б. СОКОЛИК, голова СФУЖО — Слово-привіт
ЛЮДМИЛА ЧАЙКІВСЬКА — 25-літ на службі СФУЖО
Ред. ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ — „Коли ми танцювали в один такт"

В музичній частині: КАЛИНА ЧОЛГАН, меццо-сопрано
Акомпаніямент РОКСОЛЯНА ГАРАСИМОВИЧ
Ведуча програмою МИРОСЛАВА ГІЛ

Просимо зголошувати свою участь до 11-го листопада ц. р. на число телефону — (215) 676-8059 до Марії Данилів, або (215) 332-9182 до Марії Леськів.
Вступ $15.00 від особи.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
Чикаґо, Ілл.

запрошує на

**СВЯТКОВЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
100-ЛІТТЯ
ЩОДЕННИКА
„СВОБОДА"**

яке відбудеться

в суботу, 13-го листопада 1993 року
о год. 2-ій по пол.
в Українському Культурному Осередку
2247 W. Chicago Avenue, CHICAGO, Ill.

В ПРОГРАМІ:

- Гостина
- Слово головного секретаря УНСоюзу — ВОЛОДИМИРА СОХАНА
- Панель 100-ліття щоденника „Свобода"

Квитки можна придбати у секретарів Відділів УНСоюзу та у бюрі Окружного Комітету - 2057 W. Chicago Avenue.

В п'яту річницю смерти моїх батьків

ІРЕНИ з ЧАЙКОВСЬКИХ СЕНЬКІВСЬКОЇ,
що померла 22-го жовтня 1988 року,
і д-ра мед. ТЕОДОЗІЯ СЕНЬКІВСЬКОГО,
що помер 17-го січня 1989 року,

складаю ДВІСТІ ДОЛЯРІВ на будівельний фонд УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в Ню Йорку.

Марта ТАРНАВСЬКА

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ, ЩО
в РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.
ІГОРЯ ЗАМНЯТОГО

буде відслужена

ПАНАХИДА

в неділю, 7-го листопада 1993 року
після Служби Божої
в катедрі св. Володимира при 82-ій вул. в Ню Йорку

В ПЕРШУ
НЕВИМОВНО
БОЛЮЧУ
І СУМНУ
РІЧНИЦЮ
ТРАГІЧНОЇ
СМЕРТИ
нашого найдорожчого
і ніколи незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ,
ЗЯТЯ, КУЗИНА, СЕСТРІНКА,
ВУЙКА І ШВАҐРА

сл. п. інж.
АНАТОЛЯ ВОВКА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у вівторок, 9-го листопада 1993 року
в церквах:

Успення Пресвятої Богородиці,
Перт Амбой, Н. Дж., о год. 8:15 ранку;
Покров Пресвятої Богородиці,
Бріджпорт, Конн.;
св. Володимира, Гемпстед, Н. Й.;
собор св. Юра у Львові;
манастирі св. Йосафата, Ґрен Ков, Н. Й.;
св. Івана Хрестителя, Сиракюз, Н. Й.;
Ауґаста, Кентали;
у неділю, 14-го листопада 1993 р.
св. Анни, Варінґтон, Па.

У глибокому смутку залишені:

дружина — УЛЯНА
син — АНДРІЙКО
дочки — ХРИСТЯ І ЛІДА з родинами
ближча і дальша родина у ЗСА, Канаді та Україні

Просимо про молитви за спокій душі покійного.

Ділимося болючою вісткою, що у вівторок, 2-го листопада 1993 року
після короткої недуги, упокоївся в Бозі на 85-му році життя
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

Степан Крижанівський

актор українських театрів у Львові, Австралії, довголітній керівник і голова Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 5-го листопада 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 6-го листопада о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, а опісля на католицький цвинтар Gate of Heaven, Westchester, N.Y.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
син — БОГДАН з родиною в Австралії
брат — ОРЕСТ з дружиною ОЛЬГОЮ
братанка — РОКСОЛЯНА КАЛЬДОР з родиною
сестрінок — ЮРІЙ ГАРАСИМ з дружиною ҐРЕТОЮ
і доньками МЕЛАСЕЮ І ЛЕСЕЮ

До 80-річчя відновлення мазепинської ідеї

Головна Управа Об'єднання колишніх Вояків Українців в Америці (ОбВУА) вирішила відзначити історичною виставкою матеріялів і архівних експонатів згідно з побажаннями останної Управи Братства УСС, 80-річчя відродження мазепинської ідеї. Виставка буде влаштована в залі української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., 6-7-го листопада ц.р. Завданням цієї виставки буде не тільки відзначення 75-річчя Листопадового Чину, але, що найважливіше, нав'язати і пригадати про переломовий момент нашої історії, який створив ґрунт для визвольної боротьби 1917-20 років і яким є заснування Т-ва Українські Січові Стрільці.

З моменту його заснування мазепинська ідея перестала бути банальною фразою без справжнього змісту, а стала дійсним, правдивим мазепинством чину, гідним традиції славних лицарів, що полягли під Полтавою в 1709 році.

В парі з формальним завершенням новопосталої організації січового стрілецтва стає її завершенням і символом однострій, який замість романтичного козацького строю, — УССтрілецтво приймає перший однострій українського вояка XX століття з його символічною шапкою – „мазепинкою", що зберегла на переді шапки гетьмана Івана Мазепи у виді характиристичного вирізу та символізувала визвольну ідею. Стрілецька шапка-„мазепинка" стала символом і стремлінням та стимулом визвольної ідеї і невід'ємним елементом української збройної сили, традиції і культури. То була в першій мірі нова, революційна, визвольна мазепинська ідеологія молодої ґенерації перед Першою світовою війною.

Цей феномен відродження і нав'язання до ідеї мазепинства непокоїв російські імперіяльні кола й викликав з їх сторони сильну протиреакцію, про яку в листопаді 1911 року київський орган російських націоналістів „Кієвлянін" писав про те, що „український рух є для Росії більш небезпечним, ніж усі національні рухи, взяті разом. Мазепинське питання б'є Росію в саму основу її великодержавности. Мазепинський рух намагається зруйнувати національну, культурну, політичну єдність русского народу, намагається зруйнувати великодержавність Росії. От де наша найбільша небезпека. Мазепинський рух росте. Мазепинство зі своєї галицької бази поширюється по цілій південній Росії. В Галичині готується небезпечний антирусский осередок, полум'я якого може перекинутися по всій Малоросії".

Ось так оцінював імперський центр Росії відновлення (після більш як 300 років) мазепинської ідеї УССтрілецтва. Немає сумніву, що однією з головних причин війни для Росії було захопити Галичину і знищити тут осередок національного відродження, щоб зреалізувати „аб'єдінєніє под скриптом русскаво царя всєх вєтвєй русскаво народа". Така була настанова імперської Росії, якій УССтрілецтво у противагу поставило своє гасло і постанову до всього українського народу під обома займанщинами єдине мобілізуюче гасло: „До боротьби проти історичного ворога України, проти Росії, за розбиття московської імперії, за визволення поневоленого українського народу з московської неволі, за вільну самостійну українську державу". Ця одна єдина думка, велика мазепинська ідея, знайшла свій ґрунт в душах мільйонів свідомих українців і змобілізувала український народ до рішучої, некомпромісної боротьби проти Росії.

Безумовно, що великою заслугою УССтрілецтва вже в бойових акціях проти заливу московської орди, в глибині карпатських гір — нав'язано перервану в 1709 році нитку української боротьби проти Москви. Могутній клич єдности пролунав тоді по українській землі. Увесь об'єднаний народ станув тоді під бойовим мазепинським прапором до боротьби з Москвою.

Це ж була та сила, та енерґія національної стихії, що прорвалася тією щілиною, яку прорубало УССтрілецтво, стало стимулом і візією відновлення лицарського духа і збройних сил України. Вони дали початок УГА, Армії УНР, УВО, а пізніше Карпатській Січі, Українській Дивізії і УПА.

Це був початок лявіни, про яку писав четар Іван Балюк у своєму листі з фронту: „Ми чули, що ми мов щілина, через яку прорвалась перша струя тієї енерґії, яка за віки назбиралася і незадовго прорветься щілиною, мов розбурхане море, і ніхто не покладе їй — ні запори ні стриму".

Коли згадуємо про великий переломовий момент визвольної боротьби 1917-1920 років, то беремо до уваги важливі історичні події цього періоду, які також відзначуємо ц.р., а саме: 75-річчя Актів Державности 22-го січня і 1-го листопада 1918 року, 75-річчя Листопадового Чину, 75-річчя Піднесення Українського Прапора Чорноморською Фльотою і 75-річчя Бою під Крутами. І саме ці події з нагоди відзначення Листопадового Чину маємо на меті при помочі історичних матеріялів пригадати нам про ці славетні події нашої визвольної боротьби.

А тепер дещо про архівні матеріяли, які будуть запропоновані для виставки. Вона складається не тільки з оригінальних матеріялів, перевезених з Німеччини до ЗСА в 1982 році, але також з великої кількости експонатів, які ГУ ОбВУА дістала від родин колишніх учасників визвольної боротьби протягом останніх 13 років своєї інтенсивної праці для збереження цих історичних перлин нашої історії, а особливо історії Леґіону УСС. До половини вересня ц.р. з каси УбВУА видано на це відновлення і збереження 26 тисяч дол., щоб при помочі фотографічної техніки зберегти не раз безнадійно знищені знімки, документи і матеріяли. Це преважливе завдання протягом цього періоду часу виконували дві особи при помочі членів нюаркського відділу ОбВУА, яким ГУ ОбВУА завдячує збереження і упорядкування архіву. Дуже важливу функцію виконував і далі виконує інж. Лев Коленський, який своїм знанням фотографічної техніки зберіг дуже знищені оригінальні скляні кліші Бойової Управи УСС й інші цінні матеріяли. Не менша подяка належиться Костеві Гречакові за його віддану працю в проведенні списка і належного упорядкування архіву. За 13 років зроблено багато, однак третина з понад 2,500 кліш чекає на фотографічне відновлення і перенесення їх на прозірки. Зможемо це зреалізувати при помочі фінансової підтримки нашої жертвенної громади.

Нав'язуючи до вищесказаного, нашим бажанням є при допомозі виставки відтворити картину вже дещо призабутих, а таких важливих сторінок нашої недавньої героїчної історії. Тому апелюємо до всіх зацікавлених, до нашої молоді, а особливо до редакції нашої преси, щоб вони вислали своїх кореспондентів. Було б дуже побажаним, щоб ці кореспонденти, які репрезентують пресові органи з України, також побачили цей скарб нашої історії і разом зі своїми колеґами зі ЗСА дали спільну оцінку цій виставці. Бо назрів день, щоб ці матеріяли у відповідний час повернули там, де їм буде призначене місце в Україні.

Відзначенням традиційного свята Листопадового Чину рівночасно сповняємо свої обов'язки супроти побажань останної управи Б-ва УСС, перебираючи передану нам їх естафету. Тому постійно маємо на увазі, що ми є морально зобов'язані продовжувати девіз Б-ва УСС, що „Зберігаючи минуле України — захищаємо її майбутнє".

Осип Труш

Допоможімо сходові України!

В січні ц. р. в місті Донецьке почала виходити газета-місячник під назвою „Східній Часопис". Редагує його колеґія, члени якої є членами Народного Руху України та Товариства „Просвіта": В. Білецький, С. Єременко, В. Оліференко, О. Пашкевич та М. Тищенко. На півдні та сході України наслані русифікатори та свої доморобні перевертні роблять сильний спротив українській державі, українській школі, українській пресі та іншим засобам інформації. В зверненні редакції до всіх в Україні й діяспорі газета пише: —„Тоді, коли проголошена незалежна Україна нестримно йде національне відродження, перемагає державне мислення, тут, на сході, зникає українська преса. У Запоріжжі, Луганському молодечі газети вже неукраїнські. В серці Донбасу, Донецькому, перейшла на російську остання обласна 'Сільська Донеччина' ".

Нова україномовна газета „Східній Часопис" пише, що вона буде демократичною газетою, міститиме статті на різні теми, але „щоб утриматися при житті" звертаємося до всіх не байдужих до нашої справи, до справжніх патріотів, у першу чергу до людей маєтних в Україні й не в Україні — давайте разом поставимо на ноги першу реґіональну газету східньої України".

Фундація ім. Івана Багряного кілька місяців тому дала 1,000 дол., а недавно управа УАКРади призначила 2,000 дол. на утримання цієї газети, а тепер звертається до читачів скласти пожертву для „Східнього Часопису". Пожертву слід слати на фундацію з зазначенням, що це для вище згаданої газети, чеком на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, Ill., 60005

Фундація є звільнена від податків в ЗСА.

Трагедія...

(Закінчення зі стор. 2)

відкриття пам'ятника Ярославу Мудрому. І ким же він оголошує князя Ярослава? Уявіть собі: великим збирачем російських земель. Ще й Москви не існувало, а київський князь уже збирав для неї близькі й далекі землі. Варварський міт царя Петра супроти здорового глузду вирішив підновити цар Боріс. Він, мабуть, гадає так: якщо цього не робити — російський народ втратить духовий ґрунт, а це вже шлях до виродження.

Та якби ж тільки справа обмежилась підновленням міту. Ось що розповів Іван Плющ на своїй пресовій конференції: державницька партія, що називається Вибір Росії (партія Ґайдара—Єльцина) у своїй програмі проголосила збирання російських земель головною політичною метою. Ось навіщо треба було відкрити пам'ятник Ярославу Мудрому у глибині Росії.

Разом з тим А. Козирєв намагається закликати світову громадськість, аби вона натаврувала Україну, яка, мовляв, злісно затримує атомну зброю на своїй території. Чи оці кроки нашого північного сусіда не кажуть нам, що сьогодні ідеї Петра Першого бере на озброєння Боріс Другий? Гірко про це писати, але й замовчувати не годиться.

Україна надто довго терпіла криваву неволю — вона мусить бути пильною.

Усе, про що ми тут розповідаємо, є міною уповільненої дії в духовій сфері російської нації. Рано чи пізно ця міна вибухне — і не можна передбачити, які трагедії вона вчинить на велетенських просторах учорашньої імперії.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Америка — Україна — 0:1

Бетлегем, Па., 23-го жовтня (О. Т.). — Були це треті й останні змагання в других з черги відвидинах Америки футбольною репрезентацією України, яка 16-го жовтня ц. р. перемогла збірну Америки в Гай Пойнт, П. Каролайні висілдом — 2:1 (обидва ґолі для України здобув Леоненко) і 20-го жовтня в Сан Дієґо, Каліф. зазнала поразки 1:2 (єдиного ґоля для України здобув Литовченко) із репрезентацією Мехіко.

Цим разом на стадіоні університету в Бетлегемі в Пенсильванії футбольна експериментальна репрезентація України вийшла переможцем німімальним вислідом 1:0. Збірна Америки, як відомо, під проводом тренера з Сербії Бора Мілютіновіча, невпинно готується до світового футбольного чемпіонату, який відбудеться в ЗСА в наступному році. В серії міжнародних зустрічів футбольні репрезентанти ЗСА досі справили несподіванки багатьом країнам світу: перемогли Англію 2:0, Панаму 2:1, Гондурас 1:0, Коста Ріку 1:0 і тільки різницею одного ґоля зазнали поразки з футбольною потугою світу Німеччиною вислідом 3:4.

У звітовій зустрічі американці виявили багато зусиль і волі до перемоги, в чому їм додатково сприяв суддя і лінійні, що безцеремонно кривдили своїми рішеннями дружину гостей. І все таки українські футболісти зуміли виграти завдяки ефектовному ґолеві, що його в 35-ій хвилині здобув Попов Так до перерви, як і після неї обидві дружини створили декілька критичних ситуацій під воротами суперників, одначе завдяки оборонцям і воротар'ям, м'яч не досягав бажаної мети. Вправді в кінцевій фазі зустрічі після наріжного копу м'яч опинився в сітці воріт Америки, одначе суддя ґоля не признав, завдяки чому кінцевий вислід зустрічі залишився незмінним — 1:0. Приємно було бачити гру на вищому рівні збірної Америки, яка починає здобувати собі признання у футбольному світі. Прихильники українського футболу раділи вдруге побачити репрезентацію України, яка вже виступає під національним прапором і хоч вона щойно народилася, в пеленках, а вже гідно репрезентує свою Батьківщину. Треба теж відмітити, що з огляду на економічну кризу в Україні значне число футбольних талантів України опинилися в різних країнах світу, між якими вже є й ті футболісти, яких ми бачили в збірній України в Америці в минулому році. Тільки один футболіст виступав цим разом з минулорічного складу збірної України...

За словами Олега Базилевича, тренера збірної, північноамериканське турне мало методичний характер, збірна не ставила перед собою високих цілей . У нинішніх умовах, відмітив Базилевич, ми повинні скористатися навіть найменшим шансом для перевірки наявних сил.

В складі збірної цим разом виступали: воротарі — Кутепов („Динамо", Київ), Шутков („Шахтар", Донецьке), оборонці — Сак, Букель („Чорноморець", Одеса), Хомин (Прикарпаття), Василитчук, Леженцев („Нива", Тернопіль) Попов („Шахтар", Донецьке): помічники — Шкапенко, Топчієв, Прудіус („Динамо", Київ), Литовченко („Борисфен", Бориспіль), Жабченко („Чорноморець", Одеса): напасники — Леоненко, Призетко, Ребров („Динамо", Київ), Гусейнов („Чорноморець", Одеса). З огляду на виступили в іграх за Чашу Европи Дніпропетровського „Дніпра" жодний з кандидатів до збірної з тієї дружини не зміг взяти участи в турне по ЗСА.

Представники УСЦАК зустрінули збірну і їх провід

На жаль цим разом збірна України прибула до ЗСА без попереднього відома для Управи УСЦАК. В зустрічі в Бемлегемі віцепрезидент Футбольної Федерації України, добре нам знайомий з попереднього приїзду Євген Котельников, на запит представників УСЦАК „чому не дали нам знати", відповів, що цю поїздку організувала Футбольна федерація Америки на час 17—23-го жовтня ц. р. В неділю вранці, 24-го жовтня, був зарезервований лет в Україну. Тому, мовляв, провід Футбольної Федерації України не нав'язував жодних контактів з УСЦАК, чи іншими українськими організаціями в ЗСА. Про замітку щодо проголошеного перебування у Філядельфії, Котельников відповів, що комплетно нічого про це не знав.

Як і годиться, після змагань футбольної збірної і їх провідників привітав голова УСЦАК Мирон Стебельський, погратулював за перемогу і взагалі за гідну репрезентацію самостійної України. Фінансовий секретар УСЦАК вручив усім футболістам, тренерам і провідникам скромні фінансові подарунки разом із супровідним вітальним листом та емблемами УСЦАК. Пресовий референт Омелян Твардовський відбув короткі розмови з тренером Базилевичем і кількома футболістами збірної.

Прикро відмітити, що деякі вихідці з України, що якимось чином вже добилися до керівних органів Футбольної Федерації ЗСА, зуміли штучно ізолювати футбольну збірну України від української діяспори і організованого тут українського спорту. Одним із доказів того є факт, що платні оголошення про виступи збірної України появилися в нюйоркському „Новому Рускому Слові" і жодне в українській пресі в ЗСА. Цю „прикрість" ясно і недвозначно висловили представники УСЦАК віцепрезидентові Футбольної Федерації України Є. Котельникові. Але це вже, як кажуть, „муштарда по обіді".

УСВТ „Ч. Січ" — Парсипані „Селтікс" 1:0

В неділю, 24-го жовтня, відбулася сьома рунда ігор за чемпіонат пів-професійної дивізії Ґарден Стейт Ліги в Ню Джерзі. „Січовики" пропустили попередню рунду, їх суперник „Мілян" виступав в іграх за Чашу ЗСА. Цим разом суперником „Ч. Січі" був лідер дивізії „Селтікс", в складі якого виступають досвідчені колишні професіонали з шотляндських професійних клюбів. В першій половині цієї зустрічі „Січовики" мали легку територіяльну перевагу, завдяки якій вже в 10-ій хвилині здобули ведення 1:0 з карного стрілу, що його успішно виконав Петро Борецький. Цей же змагун мав ще дві добрі нагоди піднести вислід. Образ гри дещо змінився після відпочинку. Тверді й завзяті шотляндці накинули швидше темпо, завдяки чому перейняли ініціятиву і почали все частіше загрожувати воротам господарів. Особливо в кінцевій фазі зустрічі оборонцям і воротареві Істонові довелося тяжко попрацювати. Най кращим змагуном „Ч. Січі" був воротар, який в останній хвилині змагань оборонив карний стріл, що його зарядив суддя за дотик м'яча рукою на карному полі оборонцем „Ч. Січі". Завдяки цій перемозі „Ч. Січ" знову наблизилася до лідера дивізії „Селтика", маючи на своєму конті ідентичну кількість точок — 8:4, але слабше відношення ґолів — 8:5. Склад „Ч. Січі": Істон, В. Науменко, Р. Кохановський, П. Паливода, Й. Ярошевич, І. Маґуляк, П. Борецький, Г. Сергіїв, М. Варянка, Ю. Ґреб, М. Надяних, М. Прайс. Провідник і тренер — Михайло Паливода.

УСК Ню Йорк — Юніон Ленсерс 2:0

УСК Ню Йорк — Б. В. Покіпсі 1:6

В неділю, 3-го жовтня, перша дружина УСК в іграх за чемпіонат ІІ-ої дивізії Космополітальної Ліги, перемогла Юніон Ленсерс вислідом: 2:0. Переможні ґолі для УСК здобули Ґомез і Ромеро. Резерва виграла теж вислідом 2:0.

В чергових змаганнях на виїзді в неділю, 10-го жовтня, наша дружина виступила в слабшому складі і зазнала високої поразки 1:6.

В неділю 17-го жовтня УСК розпочав серію ігор за Чашу стейту і в першій рунді переміг клюб „Файв Тавнс" вислідом: 1:0. Одиного ґоля для УСК здобув Ясіне з подачі Плісака.

С. К.

На Фонд Відродження спорту в Україні

У світлу пам'ять співзмагуна „Січ" Реґенсбурґ св. п. „Моня" Баторфальви жертвую 100 дол. На „Фонд Відродження спорту в Україні".

Р. Винник